

**Judicium Grave à Domo Dei, Omnibus Templorum,
Processionum, Et Qvorumvis Sacrorum, Dum Irreverenter
& Impie Divinis assistunt, Dehonestatoribus formidandum**

Pragae, 1670

Caput XIV. Præcellentia Eucharistiæ, & Christiani Sacrificii, ingens malitiæ
auctarium, in impiè illi assistentes refundit.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54878](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54878)

impunè in facie Ecclesiæ similia geruntur?
Et ego quiescere faciam de urbibus, & de pla-
teis vocem gaudij, & vocem lætitiæ, vocem
sponsi & vocem sponsæ, in desolatione enim erit
terra, dicit Dominus. Jerem. 7.

CAPUT XIV.

Præcellentia Eucharistia, & Christiani
Sacrificii, ingens malitiæ auctarium, in
impiè illi assistentes refundit.

Horas centum sexaginta octo habente heb-
domadâ, unam & solam horam (imò
vix dimidiam Missæ Sacrificio impenden-
dam) sibi ipsi segregavit Deus, & hanc in ope-
ra secularia & ridicula, & in conventicula
impendit, non conscientia tua te judicat ô ho-
mo? miratur jure æq. issimo S. Chrylостom.
hom. de Eucharistia in Encœntis. Gravis o-
mnino circumstantia malitiam omnis irreve-
rentiæ tum temporis exercitiæ aggravans,
non velle tantillum moræ in gratiam & ob-
sequium Dei, cum omni possibili devotione,
abique omni nævo expendere. Quod si di-
gnitatem, si excellentiam, si pretium, si san-
ctitatem insuper Sacrificii attendas, tantum
in se, quantum totus Deus valet, continentis,
quo tota Sanctissima Trinitas nihil majus
facere, vel melius excogitare possit, in im-

mentum quodammodo infinite defectus cuiusvis turpitudinis excrecere, & irremissibilis culpæ gravitatem contrahere videbitur. Cum enim omne crimen atque peccatum oblati Deo sacrificii deleatur, ait Julius Papa epistola ad Episcopos Ægypti, quid de cetero pro delictorum expiatione dabitur, quando ipsa sacrificij oblatione peccatur? Quod nos in Cælo facimus cum Divina Essentia, hoc vos in terris facite cum Sanctissimo Sacramento, monitum fuit S. Theresiæ, à morte sua devotæ cuiusdam personæ comparentis. Et merito id quidem; nihil enim amplius beata illa Cælium habitatio continet Divinitatis, quam unumquodque apud nos Sacrificium, siquidem utrobique tota adest in sua Trinitate Dei Unitas, cum omnibus attributis, perfectionibus, infinita Sanctitate, incomprehensa Bonitate, immensa Majestate, cum Anima & Corpore Salvatoris nostri JESU Christi. Unde S. Chrysostomus hom. 24. in 1. ad Cor. Missam vocat *Mysterium faciens ut terra nobis Cælum sit.* Parùm quin imò requisivisse videtur S. Theresia, amplius siquidem venerationis, plus reverentiæ, plus attentionis, plus devotionis, plus religionis exposcit adjuncta Eucharistiæ ratio Sacrificii, per omnia summo illi in Golgotha cruentè oblato æqualis, quo Deus tantum colitur, quan-

quantum coli etiam a seipso potest & mere-
tur, cultu ex æquo Majestati suæ, & Digni-
tati respondente, tanto illius valore & præ-
tium, ut ad innumeros mundos, infinites plu-
ribus hominum capitibus, singulis super nu-
merum arenæ maris, sceleribus inquinatis,
refertos, unicum solum de condigno redi-
mendos sufficiat, neque nisi infinitis præ-
miis, infinitis beatitudinibus, quid? non ni-
si ipso Deo æqualiter & condignè rependi
possit. Una enim eademq; est Hostia, loquitur
Concil. Trid. sess. 22. c. 2. idem nunc offe-
rens Sacerdotum Ministerio, qui seipsum tunc
in Cruce obtulit. solâ offerendi ratione diversa.
Unde hujus oblatione placatus Dominus, gra-
tiam & donum pœnitentiæ concedens, crimi-
na & peccata etiam ingentia dimittit. Atque
ita effectum quem Passio Christi fecit in Mun-
do, infert S. Thomas par. 3. q. 79. a. 1. Hoc
Sacramentum facit in homine; obundè id con-
testante Ecclesiâ, in ea Canonis Missæ Ora-
tione; pro quibus tibi offerimus, vel qui tibi
offerunt hoc Sacrificium laudis, pro se suisq;
omnibus, pro redemptione animarum suarum,
pro spe salutis & incolumitatis sue. A pro-
inde nullum acceptabilem Deo offertur sacrifi-
cium, si ve ad exsolvendum laudes ait S. Laur.
Iustinianus serm. de Oper. Christi, si ve ad
agendum gratias, si ve ad impetrandum indul-
gen-

gentiam, sive ad gloriam promerendam, quam Corporis & Sanguinis Christi Sacrosanctum Mysterium. Nunc igitur tecum expende, si hoc Sanctissimum Sacramentum in uno tantum celebraretur loco, monet Thom. Kemp. lib. 4. de inat. Christi cap. 1. n. 12. & ab uno tantum consecraretur Sacerdote in Mundo, quanto desiderio ad illum locum, & ad talem Dei Sacerdotem homines, & nominatim tu, afficerentur, ut Divina Mysteria celebrari viderent. Nunc autem multi facti sunt Sacerdotes, & in multis locis offertur Christus, ut tanto major appareat gratia & dilectio Dei ad hominem; & nunquid idcirco minor esse debet devotio, minor reverentia, minor gratitudo nostra ad Deum? Qui ex China, Mogore, Paraquaria, Florida, ac maximè Iaponia in Europam, singulis trienniis Romam adveniunt Societatis JESU Procuratores, admiranda prorsus, nec sinè lacrymis & cordis compunctione facile audienda referunt, de incredibili Neophytorum illic erga Sanctissimum hoc Mysterium teneritudine, cui nunquam interunt sinè lacrymis, & sinè effusa comploratione. Ipse ego Pragam unum ex illis ante decennium circiter advenam factum memini, unà rali Missæ inter populos Sinis conterminos (illic enim animarum curam longè latèque supra 60. milliaria solus unus agebat) celebra-

bratione, tantum se solati haurire, ut pro qualibet omnia marium, terrarum, Turcarum, Barbarorum, latronum pericula, ab Europa illuc usque toties repetita subire vellet; omniaque Europæ commoda, lautitias, unius Missæ oblatione abundantissimè pensari, omnesque illic miseras, calamitates, & necessitates inevitabiliter subeundas, abstergi diceret. Indè ferventissimi hodièq: in fide Christi Japonæ, post universos nuper Sacerdotes crudelissimis tormentis extirpatos, & in exilia abactos, Festis & Dominicis omnibus memoriam salutem tam desiderabilis Sacrificii facturi, vestes Sacerdotales, unà cum Calice, libro Missali, ceteroque sacro apparatu depromunt, milleque osculis, mille lacrymis ea dissuaviantes, rigantes oculis, capiti, pectori apprimunt, atque ante illa super ornatam mensam, cereis accensis composita, in genua tam longo, quantum prolixè celebratum insumit Sacrificium tempore provoluti, comprecantur; tot lacrymis, tantis suspiriis, tam cordiali interim ubique resonante ejulatu, ut miserationem à durissimo etiam pectore extorquerent. *Heu cecitas Et duritia cordis nostri!* quis non hïc cum Thoma Kempensi lib. 4. c. 1. n. 11. exclamet: *tam ineffabile donum non magis attendere, Et ex quotidiana-*

no usu etiam ad inadvenientiam defluere.

Dicitur autem hoc Sacrificium communi-
ter latino vocabulo Missa, tracto nomine ab
eo, quia Deo donum, aut Legatio quadam mis-
tatur: inquit Petrus Cluniacensis 7. Mira-
cul. cap. 28. In qua Sacerdos pro civitate tota,
verba sunt S. Chrysostomi lib. 6. de Sacer-
dotio, quid dico civitate? pro universo terra-
rum orbe intercedit, deprecaturq; apud Deum,
ut hominum omnium non s. viventium modo, sed
etiam mortuorum peccatis propitius fiat, quasi
Mundus illi universus conceditus esset, ut
deprecans, quidquid ubiq; bellorum est ex-
tingui, turbas solvi, atq; in horum locum pa-
cem, ac feliciem rerum statum succedere. Of-
fertur autem in hac Legatione, mulcendo &
deliniendo Deo munus infinites pretiosum,
Margaritham ingens sacrati Corporis Agni, ut
vocat Fortun. lib. 5. Epist. 11. vilibus licet
accidentium pannis involutum: Munus ab-
sconditum, quod frangit iras Prov. 9. ut eum lo-
cum accommodat Albertus Magnus, ac Tur-
recremata. Neque illud offert solus Sacer-
dos, sed secundum eum, quotquot Sacrifi-
canti assistunt, quasi honorarii Legationis
comites, ut Sacerdos in ipso Canone Missae
fateretur: Hanc igitur oblationem servitutis
nostrae, sed & cuncta familia tua, qua sumus
Domine ut placatus accipias. Quibus verbis
luce

luce clariùs conflae, verba sunt Petri Damiani ser. 5. quia sacrificium quod à Sacerdote Sacris Altaribus superponitur, à cuncta Dei familia generaliter offeratur. Quantâ ergo modestiâ compositos, quantâ reverentiâ conspicuos ad stare oportet, ut dignè & competenter præsentia suâ exornent & compleant Legationem ad tantam Majestatem? Quâ non reprehensione dignus fuerit, qui vel decentem inclinationem, debitum corporis situm omiserit? qui in moribus inurbanitatè, in gestibus rusticitatem, in vultu fastum aut contemptum præ se tulerit? qui neglectâ Legatione, nec attentis quæ principalis Orationator depromat clausulis, despectâ Regis ad omnes Legationis apices intendentis præsentia, alio se averterit, & vicino cuivis sese applicans, cum eo colloquia habuerit? salutem & officia detulerit? nunquid si vel amicus, vel propinquus longo tempore absens fuerit, tolerabilis culpa evadet? Quomodo si quis in disiectum Cælum te introduxisset, etiam si Patrem videres, etiam si Fratrem, non auderes alloqui, discursus est Sancti Chrysostomi hom. 36. in 1. Cor. ita hic nè aliud quidem loqui oportet. Nam hic quoque Cælum est. Quod si non credis, aspice ad hanc Mensam, recordare propter quam causam hic stes. Cogita quis sit, quis huc procedat: Venerare

rare & obstupescere etiam ante tempus. Etenim si quis solum viderit Regis solum, animo assurgit, expectans Regis exitum. Et tu ergo etiam ante illud tempus stupendum venerare, & obstupescere, & assurgere, antequam videas procedentem Chorum Angelorum.

Et profecto non video, qui fieri possit, ut sub tempus Sacrificii non terribili percillantur terrore, audientes Sacerdotem in Canone Deum orantem: *Memento Domine omnium circumstantium, quorum tibi fides cognita est, & nota devotio; quomodo enim non verentur, ut rogatus signanter Deus, quatenus meminisse eorum fidei, & devotionem attendere velit, non in iustissimam excandescat indignationem, cernens eos pro viva fide infidelium impietatem, pro devotione summam præferre dissolutionem? Magnus honor nominari à Sacerdote Deo presente, dum mors illa celebratur; verba sunt ejusdem Chrysostomi & horrendum Sacrificium, & ineffabilia Sacramenta. Sicut enim sedente pro Tribunali Rege, quacumque quis soluerit perficit, ubi autem surrexerit, quacumque dicit, frustra dicit, ita & tunc, quam diu proposita fuerint Mystera, omnibus est honor maximum in memoria haberi. Verum an non summum è contra dedecus, maximèque nocivum fuerit, eo ipso quo Dei conspectui re-*
 pra.

presentatur, nominatur, & quasi sistitur, momento, in flagranti scelere, & actuali nequitia apprehendi? Expertus est id Larro ille Italus (Banditas vocant) de quo Bollandus in Vita B. Oringæ V. 10. Jan. Venerat hæc aliquando Assisum, & cum duobus ejusmodi ignotis sibi Banditis Missæ Sacrificio interfuerat; quorum uterque somno interim cum vacaret, indignitate rei mota, utrumque à somno ad orandum excitavit. Obtemperavit unus, S. Hostiam de genu, reliquo Sacrificio veneratus, somnum impudenter altero continuante; cum repente indagatores eorum adsunt Lictores, & utrumque dant in vincula. Sed Oringa, vitæ ejus obedientis adoratoris à Deo sibi petiit donari; qui mox cadentibus spontè vinculis elapsus, Missæ Sacrificium deinceps majore veneratione prosequi, Franciscanum ibidem professus, condidit.

Jam verò si ulterius rem ponderando advertamus Legationis hujus Caput, & verum reipsa Sacerdotem, munus hoc Sanctissimæ Trinitati deferentem, esse ipsummet Christum, qui est *offerens simul Et Oblatio, Sacrificium Et Sacerdos in æternum, secundum ordinem Melchisedech*, cujus vices solummodo visibilis Mystra obeat, ut perpetuò admonet S. Chrysostomus hom. 21. & 22. in Matth.

& annuit Conc. Trident: inde inferens nullius Ministri nequitia oblationem hanc inquinari posse; Quanta Deus bone! accrescet inde devotionis, ut non indignè in comitatum tam pretiosi Legati venias, necessitas! Non sunt humana virtutis hæc opera, monet S. Chrylost. hom. 28. in Matt. qui tunc in ultima cœna fecit, ipse nunc quoque operatur & perficit. Ministrorum tantum nos ordinem tenemus; qui verò ipsa sacrificet & transmutet, ipse est. Hac enim non alia Mensa est, hac nullâ re minor, quàm illa est. Non enim illam Christus, hanc quisquam homo facit, sed utramq; ipse. Unde tu Laice, cavet idem hom. 60. cum Sacerdotem videris offerentem, non ut Sacerdotem esse putes hoc facientem, sed invisibiliter Christi manum extensam. Nunc ergo si primo illi in ultima cœna Sacrificio te interesse, si Christo inter Apostolos assistere, si manus illas sanctissimas, in quas panem & calicem accipiens benedixit, si Divinum os, quo Patri æterno gratias egit, si oculos sanctos, quibus in Cœlum devotissimè elevatis, hoc Sacramentum instituit, videre & contemplari contigisset, quantâ reverentiâ, quantâ animi collectione, quanto silentio putas te adstiturum fuisse? nunquid cum detestabili Juda argentum & numos tunc animo agitaris? nunquid scelera & facino.

cinora, quibus nefandiùs Dæmoni Christus
 venditur, mente volutares? nunquid vici-
 num quemque ad nugas & colloquia solli-
 citares? nunquid Christo tam incredibili a-
 more æstuante frigeres? nunquid Testamen-
 tum Parente tam amabili condente rideres?
 nunquid ex morte vicina anxio, cachin-
 nos cieres? nunquid extremam hanc à te
 gratiam, in memoriam sui postulante: *hac*
quotiescunq; feceris, in mei memoriam facie-
ris: hoc facite in meam commemorationem, tu
 pecus ingratiſſimum, inter mille sannas &
 nugas contemptim & neglectim expedires?
qui habet aures audiendi, sic accipit hoc di-
ctum: hac quotiescunq; fecerit, in mei memo-
riam faciet: sicut lacrymabilem morientis pro-
 filij Patri affectum (animadversio est Ru-
 perti lib. 2. de offic. cap. 10.) sicut germanæ
 pietatis eloquium, sicut præcursum vulnifica
 charitatis speculum. Quia venerat ejus hora
 ut transiret ex hoc mundo ad Patrem, & non
 poterant eum tunc sequi, hereditatem ipsi com-
 petentem scribens, visibilem sui memoriam
 commendabat. Aufer à cœtu Ecclesie quoti-
 dianas Salvatoris nostri hujusmodi exequias,
 & vide, quàm merito dicat ipse Salvator, que
 utilitas in Sanguine meo? refrigescet enim u-
 niversa charitas, muca erit fides, claudica-
 bit spes, conticescet magnus ille clamor sangui-

nis iusti Abel, qui per iradicum tanti Sacrificij ritum quotidie reparat Vocem, quotidie laxat os bibentis & Vociferantis terra, scilicet Ecclesia, maledictum coarguens Cain. Et tamen quis procius suæ Amasæ, quis leno suæ meretriculæ non majori meminit affectu, non teneriore reminiscitur cogitatu, Numisma argenteum, corculum metallinum, ino & sericeum in vinculum amoris sibi ab illa injectum ligamentum intuens? quàm nos intuentes Numisma Eucharisticum, in memoriam sui nobis à Christo relictum.

O ingratiſſimum genus humanum, nec quidem *super amorem mulierum*, Christum, Salvatorem, Deum suum diligens! Hoc, ait, *facite in meam commemorationem*. Nihil pro mei in terras descensu, nihil pro servi forma suscepta, nihil pro similitudine, quâ factus sum quasi unus ex vobis; nihil pro Deitatis exinanitione, nihil pro relicta Patris dextera, nihil pro extremis vestri causâ susceptis laboribus, nihil pro exantlatis per annos 33. in summa paupertate, siti, fame, nuditate, ærumnis; nihil denique pro ipso rursus homine, per acerbissimos cruciatus, flagella, spinas, tormenta, ignominiosissimam patibuli mortem, à vobis ipsis exuto, & mihi erepto: in hujus, & innumerabilium aliorum scelerum, idololatriæ, luxuriæ, rapinæ, in-

ju-

justitiæ, superbiæ, avaritiæ, criminum compensationem repeto, nihil exigo, quam, *hoc facite in meam commemorationem.* Estne credibile, posse eo usq; Divinam Justitiam contineri, ut non momentò terra sub pedibus dehiscat, hoc ipsum in gratiam Dei, rogatorum etiam ab ipso, & quidem pro ultima gratia, facere renuentium? Illam ipsam tantilli temporis, quâ memoria Passionis Christi in Ecclesia recolitur, inorulam, in sæcularia, vana, impertinentia, convertentium? *Passus Dominus ultimam nobis commemorationem, sive memoriam reliquit,* verba sunt Pelagii in 1. Cor. cap. 11. *quemadmodum si quis peregrè proficiscens, aliquid pignus est, quem diligit, derelinquat, ut quotiescunq; illud viderit, possit ejus beneficia & amicitias memorari; quod ille si perfectè dilexit, sine ingenti desiderio videre non potest, vel fletu.* Quomodo ergo vel micam amoris erga Salvatorem tibi inesse credam, qui etiam cum risu inter nugandum, immotus ut stipes, induratus ut silex, absque ulla animi commotione, videre, imò & longo tempore in ejus obtutu ita versari potes? *Dum conspicias Dominum immolatum, Sacerdotem Sacrificio incumbentem, ac preces fundentem, tum verò turbam circumfusam, pretioso illo sanguine intingi ac rubesceri, etiamne inter*

mortales versari te (percontatur, quasi impos-
 sibile factu id iudicans S. Chrysost. lib. 3. de
 Sacerdot. c. 4.) atq; in terra consistere censes
 an non è vestigio in Cælum transferris? an non
 cogitationem omnem abijciens, nudo animo,
 mente purâ circumspicis quæ in Cælo sunt & o-
 miracula! ô Dei benignitatem! qui cum Pa-
 tre sursum sedet, in illo ipso temporis articulo
 hominum manibus pertractatur! Et quid di-
 co pertractatur? noviter modo ineffabili, in-
 finitâ Dei concurrente omnipotentiâ, per re-
 productionem incarnatur, & sub speciebus
 panis in Altari, velut olim sub vilibus pan-
 nis in præsepio collocatur. Quid autem non
 ageres, si illum cum Pastoribus intueri? cum
 felicissimis Magis adorare & cum fortunatissi-
 mo Simeone in brachia tua daretur acciperet.
 Atqui ita magnum, novum, & jucundum tibi
 videri debet, cum Missam celebras aut au-
 dis, ac si eodem die Christus primum è Cælis
 descendens homo factus esset, monet à Kempis.
 Videre nè vilis as regimini offendat, aut pertur-
 bet obtutum vestra fides, monet Guericus
 Abbas serm. 5. de Nativ. Domini, Verita-
 tem reverendi Corporis sub alijs rerum formis
 intuentis. Sicut enim Mater MARIA quibus-
 dam assumentis pannorum involvit infantem,
 sic Mater Gratia desponsatoris specie-
 bus rerum, ejusdem Sacri Corporis obtegit ve-
 ritate

ritatem, Ad stipulatur S. Chrysoſt. Orat. de S. Philog. Hac menſa vicem explet præſepij, in quo natus eſt Chriſtus, nam & hic ponitur Corpus Dominicum, non quidem fasciis involutum ſicuti tunc, ſed undiq; Spiritu Sancto conſectum.

Ad hæc in Sacrificio noſtro tametiſi incre-
mento, Chriſtus Dominus, hinc corpore, indè
ſanguine (quantùm quidem eſt ex vi verbo-
rum) ſeoriſim collocatis, morti denuo myſticè
datur, & iterum pro nobis quantùm ad va-
lorem, paſſioni addicitur. Nunc ergo ſi ad-
ſtaremus Chriſto in Crucem ſuffixo, ac ſe-
cundùm ſpeciem viſibilem in Golgatha Chri-
ſtum ponentem pro nobis animam ſuam di-
lectam contueremur, eſtne poſſibile ut velut
in ludicro ſpectaculo rideremus? & non po-
tius cum gravitate & ſtupore defixi, luſtuo-
ſiſſimum illud ſpectaculum paventes, & per-
ſuantes pectora contemplantur? dum mo-
do non perfunctoriè quod gereretur, at-
tenderemus. Quod enim bene advertit
Origenes Tract. in Matt. qui erga Chriſtum
Crucifixum petulanter ſe gerebant, præ-
teribant: hoc eſt non conſiderabant, nam
conſiderare ſubſistentium eſt, non præte-
reuntium. Unde appoſitè monet iterum
Sanctus Chryſoſtomus hom. 24. in 1. Co-
rinth. *Quanda Domini Corpus propoſitum*
Vide-

Videris, dic tecum; propter hoc corpus non amplius terra & cinis ego sum, non amplius captivus, sed liber. Propter hoc Caelum, & qua in eo sunt bona, me accepturum spero. Propter hoc vitam immortalem, Angelorum sedem, Christi consuetudinem. Hoc corpus affixum Crucis, verberatum, morte victum non est. Hoc Corpus sol Crucifixum videns, radios avertit: propter hoc & velum Templi scissum est, & petra & terra universa tremuit. Hoc idem Corpus cruentatum, lancea vulneratum, fontes sanguinis & aquae universo orbi salubres scaturivit: & quam nobis si tunc impij fuerimus detur Venia? monet idem hom. de nomine cœmeterii, occisus est pro salute tua, occisus est propter te, & tu illum occisum cum videris relinquis? Et tamen tantæ excellentiæ, tantæ pretij est hoc Sacrificium, ut eo solo Mundum fulciri ac perstare, eoque per Antichristum (ut significat Daniel) abolito, clausulam mundo esse imponendam, post Rupertum paulò ante citatum, tradant SS. Irenæus, Hyppolitus, Hieronymus, Theodoretus, adducti à Suarez, & duo supra viginti Authores citati à Gabriele de Enhao in Emphy: trahentes huc illam Christi Matth. 28. sponsonem, futurum se cum fidelibus usque ad consummationem sæculi. Antichristi ergo negotium, tanquam prodromi & præcur-

fores illius agunt novatores Sectarii, jure Sacrificium hoc, quantum possunt, abolentes: quibus manum comodant in eadem propè cum eis damnatione multi Catholici, dum per profanationes, quibus Tempora, tempore præsertim Sacrificii inquinant, pro- ludunt everfioni ejusdem, & totius Religio- nis. *Dolendum valde & miserandum*, luget Thomas à Kempis lib. 4. c. 1. n. 11. *super te- piditate & negligentia nostra, quòd non majori affectu irahimur ad Christum, in quo ta- men tota spes salvandorum consistit & meri- tum!* Dolendum planè valde, imò languine- is deplorandum lacrymis, quòd multi tam pa- rum hoc salutare Myfterium advertant, quòd tamen cælum latificat, & mundum conservat universum.

Sed unde putas tantæ acediae, impietatis, & languoris origo? Dicam cum S. Basilio quòd sentio. Nimiùs ille abusus & licentia, quâ passim SS. Sacramentum, etiam feriatis diebus, quavis domesticâ, etiam privatâ festi- vitate, in ferculo Eucharistico publicè ex- ponitur: indè fit, ut reverentia erga tantum Myfterium consuetudine ipsâ evilescat. Hinc etiam Mortales, Magnates præsertim, quia sola authoritatis apud vulgus retinendæ Ars fere est, præsentia suæ subtractio, idcirco ra- tiorem sui copiam præbere solent: eamque

gravitatis etiam affectatæ, & consultò adscriti-
 ritæ plenam, quam insuper exteriori aliquâ
 ad Majestatem compositione, & sive loci, si-
 ve Personæ suæ ornatu, ad extorquendum
 reverentialem quendam horrorem, adjuva-
 re solent. Quæ cum in tam frequenti Maje-
 statis Divinæ, sed sub contemptissimo Panis
 habitu penitus exinanitæ, publicitatione, di-
 cænnæ prostitutione? pleraque omittantur,
 sic ut passim sinè omni decoro super Alta-
 ri, de secreto suo, à Sacerdote vix in unius
 Ministri comitatu, vix decenter sacro amictu
 induto, Christus protrudatur, quid mirum
 est, si animus terræ filiorum, non nisi à visi-
 bilibus & externis metiri omnia solitus, sa-
 cro nullo horrore tangatur? & nec tantum
 quidem, quantum ad Crucifixi expictum
 simulachrum, animo commoveatur? Cau-
 tum quidem abundè his videri poterat ab
 Ecclesiâ, multis & gravibus sanctionibus abu-
 sum hunc inhibente; sed quæ hominum est
 temeritas, etiam hos cancellos, specioso pie-
 tatis prætextu, perripit. *Ad majorem hono-
 rem SS. Sacramenti, constitutio est Synodi
 Colonix celebrati, cui præfuit Cardinalis
 Nicolaus de Cusa, Nicolai V. Legatus Aposto-
 licus, quod deinceps visibiliter in quibus-
 cunq; Ministerijs non ponatur, aut deferatur,
 nisi in SS. Festo Corporis Christi cum suis octa-*

Et, semel in anno in qualibet Civitate, aut oppido, seu Parochia, vel ex singulari indulto Ordinarij, aut alia pro Pace, vel alia necessitate imminente, Et tunc cum summa reverentia Et devotione. Ad quod statuendum, etiam exinde movebatur, quia cum Ecclesia non habeat quidquam efficacius ad plebem excitandam, & sensu pietatis in gravibus belli, pestis, necessitatibus afficiendam, quam sacrum spectaculum Corporis Christi pro palam exhibiti; si hoc ipsum per frequens extra omnem necessitatem fuerit, minus deinceps curatur & movet, quia ab assuetis non fit passio.

Gravior adhuc isto, alter ille est abusus, quo passim tremendum hoc Sacrificium è sanctis Templorum adytis, ex sede propria, ad privatos lares, ad cubicula, ad musæa, ad nescio quos angulos cogitur, extrahitur: idque in tanta Ecclesiarum copia, tanta vicinia, ut penè habitationem ipsam conterminent; in equorum, currum abundantia, quibus cum ad amicos & familiares, fallendi temporis causâ, bis & ter per diem exeant, Christus tamen si conveniri, & audientia apud Majestates has potiri velit, ipse veniat necesse est. O propudiosum & intolerabile facinus! ad unius subinde puerperæ, non preces, sed imperium, in idem conclave, vix be-

nè à cortinis determinato eubili, cogi Christi-
 stum, redigi hoc Cœlis & Inferis horrendissi-
 mum Sacrificium, quod non nisi in cryptis
 Martyrum, super heroicissima Christi pugi-
 lum ossa, in locis multâ precatone & bene-
 dictione sacratis, celebrandum instituere A-
 postoli, sancivère SS. Patres omnes, ordi-
 navère Pontifices, stabilivère Concilia, ob-
 servavère omnes sancti & zelosi, in atrocis-
 simis etiam Tyrannorum persecutionibus
 Martyres, Episcopi, & Sacerdotes. Et putas
 te singularem scilicet erga hoc Sanctissimum
 Sacramentum ita exhibere affectum? millie-
 es equidem præstaret, hujus nullâ humanâ
 ratione capiendi Sacrificij omitti celebratio-
 nem, quàm ita irreverenter, indignè, pro-
 pudiosè illud haberi. Modicum quid Hera-
 super brachium indoluit, catarrhi species au-
 rem dexteram vellicavit, somnus solito bre-
 vior caput debilitavit, vel è contra nimis
 diu per acediam protractus, valvas Templo-
 rum interim clausas reperit: ergo moneatur
 Sacerdos, accersatur Mystes, domi habenda
 est Missa, ubi jusculo prius super lectulum, ut
 durare scilicet absque deliquij periculo sub-
 ea possit, Domina pasta fuerit. O pietatis
 & devotionis monstra! O Religionis & fer-
 voris Christiani prodigia! itane vilis vobis
 factus est JESUS Crucifixus? & Sacrificium
 sacra

sacratissimis ejus manibus, inter suspiria & amarissimos anhelitus ab ipsomet celebratum, ad placitum vestrum accommodari debet? præstolari, dum vobis è lectulo surgere allubescat? ac tum quàm maximè breviculè deproperatâ Missâ, continuè Christus abactus discedere? O quàm necessarij hic essent, zelosâ libertate pares Sancto Theotónio Canonico Regulari Sacerdotes, de quo Bollandus in Actis. Hic jussus à Regina Lusitanix brevem Missam dicere respondit: *alia in Cælo, ô Domina, est Regina, multò melior, longèq; nobilior, cujus honori summâ Generatione Missam celebrare proposui. In potestate proinde tua est, vel eam audire, vel penitus discedere.* Et verò libertate imperterritè loquentis ista Regina, ad pedes Sancti accidit, & veniam humiliter postulavit, imitatura etiam deinceps Sanctam Hedvigem, Silesiæ Poloniæque Principem, de qua illi veteri versus:

In sola Missa non est contenta Ducissa,
Quot sunt Presbyteri, tot Missas optat
haberi.

*Non est fas in privata Domo Sacrificando,
contumeliâ afficere Sacra Mysteria,* clamat
S. Basilius quæst. 310. Brev. Revera enim
non nisi contumeliâ Christus ita afficitur,
quasi res infimæ sortis, & ad cujusvis pla-

citum, & dispositionem accommodata foret, cum locus veri Sacrificij extra Ecclesiam non sit, inquit S. Augustinus in lib. sent. tom. 3. Imò nec Communionis quidem, & SS. Eucharistiae percipiendae, vetante hoc fieri Concilio Dertulensi, cui in Hispania post depositum Anti-Papam Aegidium Munnium, pro Martino V. praesedit Legatus Apollol. Petrus tit. S. Stephani in Coelio Monte Presb. Cardinalis. Sicut omnibus unum est, verba sunt decreti Concilii, & aequaliter efficax Eucharistiae Sacramentum, sic esse debet ministrandi modus cum debita cerimonia, & reverentia singulari. Quapropter statuimus, quod nemini sano per privatas domos, vel Capellas, Sacramentum Eucharistiae ministraretur, sed ipse sanis in Ecclesiis: ad infirmos vero ab ipsis Ecclesiis deferatur, acensis luminibus honorifice & decenter. Ita Odor. Raynaldus in Hist. Eccles. ad A. D. 1429. Eblandiuntur quidem sibi plerumque illi, ne dicam ementiuntur, apud Locorum Ordinarios, praetextibus variis infirmitatum, distantiae à Templis, aliisque necessitatis, privilegia habendi in domestico Sacrario Sacrificii: quibus innocenter, & laudabiliter annuentes illi (vera enim necessitas omnia gratiosa reddit) legitimè ea concedunt, inter Sacrarii videlicet limites Sacramentum de-
 fiat.

finientes. Verum Deus bone! qualia hæc nonnunquam sunt Sacraria! Et quis apud tales æstimationem Eucharistiæ? aut dignam, & competentem tanti Sacrificii ponderationem inveniri dicat? In necessitate quidem rationabili, solam & nudam commoditatem superante, nolim inficiari fas esse extra Ecclesiam sacrificare, si id fiat in loco decenti, & ab omni præterea alio usu absoluto, idque cum licentia Episcopi, si hæc enim irâ celebrare, peccatum est mortale. *Sed nimia hæc dispensationis facilitas, sicut Religiones labefactabit, inquit Theoph. Rainaudus in Heterocl. ita & fervorem Christiana Religionis penitus extinxit.* Olim antequam multorum refluxisset Charitas, nec in locis quidem Templo, & ubi Missa haberi consuevisset, Sacrario vicinis, quidquam indecens, profanum, aut discolum tolerabatur. Nota est historia exacerbatae adversus S. Chrysostrum Eudoxiæ Imperatricis, cujus statuam argenteam super columnam in foro, licet à Templo S. Sophiæ remotius, Constantino- poli erigi contigit, latam admodum & intermediam viam ab Ecclesia illam dirimente. Apud eam columnam invaluerat consuetudo (scribit Georgius Alexandrinus in actis Viri sancti) ut circumagerentur publici ac pueriles ludi. Quam rem interpretans Præsul San-

mus cedere in contumeliam Ecclesie, ita acerbè in Augustam sæpius inuictus est, ut & Jezabelis impietatem æquare, Christianissimam in reliquis Principem, propalam ediceret, & exilium, ærumnas, ipsamque mortem hoc nomine subire non dubitaret: innumeris Virum sanctum clarificante Domino post mortem miraculis, Augustam autem etiam jam vitâ sanctam, perpetuo demortui Corporis & sepulchri tremore plectente: ad manifestandum, quantum Cælo zelus ille Patriarchæ pro Domo Domini probatus fuerit. Et numquid displicere Numini addubitabimus, quæ tam severè, prodigiosè etiam immissis flagellis castigat? Quale enim fuit illud relatam à Bollandò in Vita S. Eusebii Hamaticensis ad 16. Martij, quo ex inservientibus Ecclesie S. Petri Marchianensis unus, transiens penes illud, ut habebat pedes luteos, lutum quod pedibus adhæserat, extersit ad limen illius. Sed necdum plene absterferat, cum repente virtute Divinâ percussus contremuit, & pedum simul ac tibiarum usum amisit, ac horrendum clamans inde ablatum, non nisi multis precibus sanitatem recuperavit. *Discite ergo justitiam mori, & non temnere Deos, & longè magis Deorum omnium Regem & Dominum.*